U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Ing. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **S. S.**, zastoupený JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2010, č. j. OAM-237/LE-BE02-BE03-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2011, č. j. 49 Az 17/2010 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna ustanovené advokátky JUDr. Aleny Lněničkové **se určuje** částkou 2.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 11. 2010, č. j. OAM-237/LE-BE02-BE03-2010, žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu"), neboť shledal žádost žalobce ze dne 20. 10. 2010 nepřípustnou ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Praze; ten rozsudkem ze dne 14. 3. 2011, č. j. 49 Az 17/2010-41, žalobu zamítl. Konstatoval, že druhá žádost žalobce o mezinárodní ochranu sice obsahuje nové skutečnosti, neboť žalobce v ní tvrdil, že je ženatý a že důvodem odchodu z vlasti mělo být

obvinění žalobce ze zabití kandidáta na premiéra, obvinění ze zabití staršího kolegy v práci a z praní špinavých peněz. Nejde nicméně o skutečnosti takové, které by nemohly být bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Pro nepřípustnost opakované žádosti totiž nepostačí, že žalobce uvádí nové skutečnosti. Je nezbytné, aby tyto skutečnosti v původním řízení nebyly uvedeny bez vlastního zavinění žadatele. Závěrem krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 4/2010 a uzavřel, že pokud žalobce v poslední žádosti uváděl pouze skutečnosti, jež mohly být předmětem zkoumání v předchozích žádostech, žalovaný nepochybil, zastavil-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro nepřípustnost.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností namítaje, že jsou dány důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu.

[4] Podle stěžovatele nebyly splněny podmínky uvedené v § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť při pohovoru i na jednání před krajským soudem stěžovatel nové skutečnosti uvedl. Konkrétně tvrdil, že byl obviněn ze zabití kandidáta na premiéra pana Z., ze zabití svého staršího kolegy v práci a z praní špinavých peněz. Přestože se stěžovatel žádného z těchto skutků nedopustil, v případě návratu do země původu se důvodně obává o svůj život. Stěžovatelovy obavy podporuje rovněž skutečnost, že jeho neteř někdo oběsil a jeho švagr byl zavražděn. V průběhu řízení stěžovatel doložil předvolání policie na den 30. 8. 2004 a oddací list; jeho manželka v současné době žije v České republice, neboť situace v Mongolsku měla velice nepříznivý vliv na její zdraví a došlo u ní k úbytku na váze a ztrátě vlasů. V řízení bylo podle stěžovatele prokázáno, že mu hrozí skutečné nebezpečí skutečné újmy spočívající ve vážném ohrožení života. Z tohoto důvodu jsou dány přinejmenším podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[5] Stěžovatel je přesvědčen, že správní orgán nesprávně zhodnotil provedené důkazy a nedostatečně se vypořádal s okolnostmi projednávané věci. Jak bylo shora uvedeno, stěžovatel v řízení uvedl nové skutečnosti mající zásadní význam pro projednávanou věc, proto nebyl dán důvod pro zastavení řízení. Správní orgán si nedostatečně ověřil tvrzení stěžovatele o nebezpečí vážné újmy v případě návratu do země původu; omezil se na konstatování, že stěžovatel v řízení neuvedl žádné nové skutečnosti. Tím byl stěžovatel zkrácen na svých právech. Přesah vlastních zájmů ve smyslu § 104a s. ř. s. spočívá podle stěžovatele v tom, že se správní orgán nevypořádal s nově uvedenými skutečnostmi a nezabýval se ani naplněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[6] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné v průběhu řízení, a konstatoval, že krajský soud neshledal v postupu žalovaného nezákonnost ani vady řízení.

[8] K formulovaným námitkám se žalovaný nevyjádřil, neboť podle jeho názoru nemohou být v řízení o kasační stížnosti posuzovány v případě, že žaloba i kasační stížnost směřovaly pouze do rozhodnutí procesní povahy. V řízení o udělení mezinárodní ochrany totiž správní orgán věcné důvody žádosti z hlediska naplnění některé z forem mezinárodní ochrany vůbec neposuzoval. V projednávaném případě jde o opakovanou žádost; žadatel v průběhu řízení neuvedl žádné nové skutečnosti či zjištění, proto žalovaný řízení zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Z těchto důvodů žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Usnesením ze dne 20. 6. 2011, č. j. 1 Azs 10/2011-65, Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil, neboť skutkově obdobná věc byla usnesením ze dne 14. 4. 2011, č. j. 3 Azs 6/2011-87, postoupena k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. Rozsudkem ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, dostupným na www.nssoud.cz, rozšířený senát rozhodl. Jelikož tím překážka řízení odpadla, rozhodl Nejvyšší správní soud o pokračování v řízení usnesením ze dne 22. 3. 2012, č. j. 1 Azs 10/2011-72.

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost.

[11] Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah

vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

[12] Prvně je nutné poznamenat, že Nejvyšší správní soud nepřihlédl k námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu v řízení před správním orgánem. Tuto námitku stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, ačkoliv tak jistě mohl učinit již v řízení před krajským soudem; námitka je proto nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[13] Druhou stížní námitkou obsaženou v kasační stížnosti byl právní názor stěžovatele, že žalovaný nesprávně posoudil naplnění podmínek uvedených v § 10a písm. e) zákona o azylu [důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Podle stěžovatele totiž jím uváděné důvody (přítomnost jeho manželky v České republice, obvinění stěžovatele ze zabití pana Z. a jeho staršího kolegy v práci nebo z praní špinavých peněz) odůvodňovaly nové meritorní posouzení jeho žádosti.

[14] K opakovaným žádostem se podrobným způsobem vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65. Vyslovil v něm, že *institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Může se jednat zpravidla o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času, jako je např. změna situace v zemi původu nebo změna poměrů ve vztahu k osobě žadatele. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění obou výše uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí tak, jako tomu svědčí skutkové okolnosti projednávané věci.*

[15] Posouzením, zda správní orgán je či není povinen zkoumat podmínky pro udělení doplňkové ochrany a v tomto směru odůvodnit své rozhodnutí, postupuje-li podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu, se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, www.nssoud.cz. Vysvětlil, že „[s]*právní orgán v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu zkoumat, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. To tedy znamená, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat jak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení doplňkové ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“ Nejvyšší správní soud podle zmíněného rozsudku rozšířeného senátu zkoumá v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu o zamítnutí žaloby pouze správnost posouzení sporné právní otázky krajským soudem, tj.

„zda správní orgán je povinen zabývat se udělením mezinárodní ochrany a odůvodnit své rozhodnutí v tomto směru i v případě, kdy rozhoduje podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu“.

[16] Při posuzování nepřípustnosti druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nezbytné srovnat rozhodné skutečnosti uvedené v první a druhé žádosti stěžovatele. V první žádosti stěžovatel jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uváděl problémy s bandity, snahu o legalizaci pobytu a dodal, že je rozvedený. Svoji druhou žádost odůvodnil tím, že je již od roku 1993 ženatý a jeho manželka žije na území ČR, že důvodem odchodu z vlasti mělo být obvinění stěžovatele ze zabití kandidáta na premiéra, ze zabití staršího kolegy v práci a z praní špinavých peněz. Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že druhá žádost o udělení mezinárodní ochrany sice obsahuje některé nové skutečnosti (údaje o manželce stěžovatele, obvinění stěžovatele ze zabití dvou osob a z praní špinavých peněz), nicméně tyto skutečnosti mohl podle krajského soudu stěžovatel bez svého vlastního zavinění učinit předmětem zkoumání již v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany. S tímto skutkovým posouzením krajského soudu a závěry z něho vyvozenými se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje.

[17] Lze tak shrnout, že závěr krajského soudu, který aproboval postup žalovaného (zastavení řízení v případě, kdy stěžovatel uváděl v opakované žádosti o mezinárodní ochranu pouze skutečnosti, které mohly být předmětem zkoumání v předchozích žádostech vztahující se k možnému udělení doplňkové ochrany), je tedy plně v souladu se shora citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[18] Nad rámec Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji ustálenou judikaturu a uzavírá, že azylové řízení je třeba chápat jako zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu. Legalizace pobytu prostřednictvím řízení o udělení mezinárodní ochrany je proto nepřijatelná (srov. rozsudek ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-55).

V. Závěr a náklady řízení

[19] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitky, jež stěžovatel učinil předmětem sporu, byly v judikatuře zdejšího soudu řešeny a krajský soud se nedopustil žádného pochybení, které by mohlo přivodit odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by tak založilo přijatelnost kasační stížnosti.

[20] Judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky, které stěžovatel vznesl v kasační stížnosti. Kasační stížnost tedy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; Nejvyšší správní soud ji proto shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[22] Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2011, č. j. 49 Az 17/2010-26, byla stěžovateli ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Alena Lněničková; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni náleží mimosmluvní odměna podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Soud proto přiznal ustanovené zástupkyni v souladu se sazbou mimosmluvní odměny 2.100 Kč za jeden úkon právní služby, jímž bylo podání kasační stížnosti [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhradu výdajů s tímto úkonem spojených [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Celkem tedy zástupkyni náleží 2.400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2012

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu